

KIIRTÓS

Pilisszentlászlói Hírmondó

Önkormányzati támogatásban nem részesülő cenzúramentes havilap

A pilisi szlovákok bálja Kesztölc, kitett magáért

2019. Február 16-án szép napos időre ébredtünk, a szép idő kitartott estéig, mikor gyülekezni kezdtünk községünk főterén. A pilisi szlovákok hagyományos batyu báljára gyülekeztünk melyre idén is két kisbusszal indultunk.

Piliscsév, mint rendező a XX. jubileumi bál helyszínéül Dorog, József Attila Művelődési Ház épületét választotta. A két busszal szinte egyszerre érkeztünk ide, ahol a bejáratnál a szokáshoz híven rövid italokkal, pogácsákkal és kisebb emléktárgyakkal kedveskedtek vendéglátóink. Mi is átadtuk a szokás szerinti tombolához az ajándékainkat. Mi, pilisszentlászlóiak két helyen tudtunk elhelyezkedni. Az idősebbekből álló csoport a karzaton kapott helyet, így szép kilátással bírt az eseményekre. A fiatalok a Pilisszentkeresztiek mellett kerültek elhelyezésre. A népszerű rendezvényen több százan vettünk

részt. Tíz településről érkeztek vendégek: Kesztölc, Pilisszántó, Pilisszentkereszt, Pilisszentlélek, Piliscsaba, Pilisszentlászló, Sárísáp, Mogyorósbánya, Dorog és a házigazda Piliscsév idősebb és fiatalabb korosztályai egyaránt képviselték magukat.

A bál kezdetén a jelen lévők közösen elénekelték a Pilisi Himnusz. A műsort Nagy Mária, Piliscsév Szlovák Önkormányzat tagja vezette le. Kosztkáné Rokolya Bernadett Piliscsév polgármestere köszöntötte a megjelent vendégeket. Körükben üdvözölték az Országos Szlovák Önkormányzat elnökét, Hollerné Racskó Erzsébetet és a Magyarországi Szlovákok Kulturális Intézetének igazgatóját, Király Katalint. Dorog polgármestere, Dr. Tittman János is köszöntötte a bálozókat.

Az ünnepi köszöntők, a piliscsévi Asszonykórus és a Trnka felnőtt néptáncsoport műsora után vidám

báli forgatag vette kezdetét. A zenészek némi szünetekkel éjfélig húzták a talp alá valót. Éjfélről kezdődött a tombolahúzás, a sorsolni valókhöz. Az idei tombolahúzás Pilisszentlászlónak kedvezett leginkább. Miután elfogytak a nyeremények folytatódott a tánc mely hajnalig, vagy inkább kora reggelig tartott.

A jövő évi találkozó megrendezési joga, sorsolás nélkül is, Mogyorósbányát illeti, aki élve a lehetőséggel, készséggel elvállalta az immár 21. FARSANGI BATYUS BÁL megrendezését.

A pilisi szlovákok báljáról, még annyit, hogy annak idején Piliscsév volt a térségi szlovák bálók ötletadója, és a legelső bált is ott tartották 1998-ban. Mi más is hozhatná közelebb egymáshoz az embereket, mi lehetne emlékezetesebb, mint a közös mulatság? A térség szlovák települései között amúgy is szoros a kapcsolat, amit a rokoni szálak, kulturális események is tovább erősítenek. Idén Piliscsév község Önkormányzata és a Piliscsévi Szlovák Önkormányzat közösen rendezte meg az immár tradicionális bált.

Fotó-szöveg: Franyó Rudolf

A buszmegálló

Oly' szép helyen lakunk, körülöttünk hegyek, a levegő itt akkor is kristálytisza, ha az ország egyes részein fuldokolnak a szennyezett levegőtől. Jó hazaérni és lenézni a falura. Viszont ha leérünk a falu központjába, elkésérítő látvány fogad.

A legszomorúbb a békebeli ABC, amiről sokan tudjuk, hogy magánkézben van, és évek óta tartó csiki-csuki után hála a Jó Istennek árulják (remélem komolyan is gondolva), mert ez a falu egyik igazi szégyene. Már életveszélyessé vált, csoda, hogy eddig se történt tragédia. Egy újonnan ideérkező ezzel a képpel szembesül először – gyönyörű bemutatkozás -. Drukkoljunk, hogy mielőbb megvegye valaki, és a földdel tegye egyenlővé.

Viszont azt tudják-e, hogy a főtéri buszmegállót még Waldorfos körök is szerették volna felújítani? Mert ugyebár az se piskóta kinézetre. Ez a kezdeményezés valahogy mindig kudarcba fulladt, természetesen a faluvezetés miatt.

Hogy, hogy nem, megtudtam, hogy egy szentendrei lakos tavaly túra közben lefotózta a buszmegállót és jelezte a Volánbusz felé, hogy ez cseppet szégyen, valamint jelezte e problémát az Önkormányzatunk felé. Bemásolom a levelét:

„Tisztelt Pilisszentlászlói önkormányzat! Tisztelt Szentendrei Ügyfélszolgálat!

Szeretném bejelenteni, hogy a Pilisszentlászlói község háza buszmegállónál található fedett váró egyik oldala erősen sérült, javítása indokolt. Ezért ez úton szeretném felkérni a tisztelt illetékeseket a javítási munkálatok megkezdésére és a fedett váró épületén a sérülés szakszerű megszüntetésére.

A sérülés jól látható a helyszínen készült fotón is, melyet még 2018. június 18-án küldtem meg a Pilisszentlászlói önkormányzat, valamint a VOLÁNBUSZ Zrt. részére. Választ egyedül a VOLÁN-tól kaptam akkor, melyben jelezték, hogy: "Tájékoztatjuk, hogy társaságunk az ellátási területén érintett megállóhelyeken, kizárólag közösségi közlekedési szolgáltatást végez (melybe beletartozik a járatok közlekedtetése, valamint a megállóhelyen található információs táblák kihelyezése), egyéb építési, üzemeltetési és fenntartási feladatokat nem lát el. Ezekre az építési, üzemeltetési, fenntartási feladatokra fordítható forrásokkal a VOLÁNBUSZ Zrt. nem rendelkezik. A megállóhelyen található utas váró felújításáról az önkormányzatának szükséges rendelkeznie."

A sérülés eltüntetése mellett legyen szívesek elgondolkodni a váró épületének újrafestésén is, mivel a festék már több helyen lepergett, így a felújítás több, mint időszerű.

Ezért szeretném megkérni Önöket a festési munkálatok mielőbbi megkezdésére is.

Kedves segítségüket előre is köszönöm!

A befejezett javítási és festési munkálatokról szóló mielőbbi tájékoztatásukban bízva kívánok szép napot! „

A busztársaság kétszer is reagált a megkeresésre, mindkét alkalommal kifejtette, hogy nekik a szállítás a feladatuk, valamint a menetrendi tábla kihelyezése, így a buszmegálló nem az ő hatáskörük, sőt ez az önkormányzat feladata.

Ez a kedves szentendrei turista, aki pusztán csak jót akart nekünk, helyi lakosoknak, tavaly június óta nem kapott feleletet a mi önkormányzatunktól.

Februárt írunk. Mivel már tudjuk, hogy Tóth Attila

polgármester köztudottan nem olvas Kürtöst, csak az általa láttamozott Körtépet protezsálja, amiben minden szép és jó itt minálunk, megkérem Juhászné Editet (aki remélve mindig elolvassa ezt a lapot) dugja már az polgármester orra alá ezt a cikket, avagy dr. Illés György orra alá, aki köztudottan a falunk legeslegnagyobb elkötelezett híve, nagyon régóta...

Tudassa vele (velük), hogy a kicsi is számít, sőt egy pusztán átmenő ember véleménye is számít. Sőt, ezt az önkormányzat feladata megoldani. Vagy mondja azt neki, olvasson gyakrabban leveleket.

Mert az ABC-t idővel csak megveszik, de attól még a romhalmaz előtte megmarad.

Bátor Botond I.

Korona a torony tetején

Anton Špiesz

Vajon hányszor pillanthattak már rá a pozsonyiak és természetesen minden irányból! Az Óváros szűk utcáiból a Várból, a dombtetőről, vagy akár a Duna másik oldaláról. Mennyi idegen, vagy látogató gyönyörködhetett már benne? Ez minden kétséget kizáróan valódi ritkaság, a magyar királyi korona a templomtorony csúcsán, ami valójában nem mondható szokványos díszítésnek.

Minél távolabbról nézzük, annál kisebbnek látjuk, természetesen a perspektíva törvénye szerint. Ha azonban a székesegyház tornya alatt állunk, mely 85 méter magas, szemben a várfalak egy darabja, nos ekkor a korona nem tűnik olyan magasnak, mint a valóságban. Pedig ténylegesen tiszteletreméltó méretekkel rendelkezik. A párna, amelyen a korona nyugszik, akkora, mint egy kisebb panellakás konyhája. Kétszer két méteres. A korona, kereszttel a tetején magasabb, mint egy jól megtermett ember, 2,7 m magasságú. Ebből csak a korona maga 160 cm.

Óriási, vasból készített alkotás, vastag aranyozással.

A korona a pozsonyi Szent Márton Dóm tornyának tetején annak a jele, hogy Isten háza koronázó

templom is egyben. 1563 és 1830. között itt helyezték tizenegy király és nyolc királyi feleség fejére a koronát. Nevüket és a jeles időpontot a sekrestyében lévő freskó őrzi, a főhajóból nézve annak bal oldalán.

Sokan, még az idősebb pozsonyiak is úgy tudják, hogy a Dóm tetején lévő korona Szent István koronája. A város élteesebb lakosai erről még vitázni is hajlandóak. Hiszen így tanulták és a legenda, így rögzült a népek gondolkodásában.

Mindez azonban nem igaz.

Szent István, e néven az első királyunk koronáját, mellyel 1000-

ben megkoronázták, I. Szilveszter pápa (999-1003.) ajándékozta az uralkodónak. Akkoriban sem számított ez az ajándék koronának, az valójában fejdísz lehetett. Bár aranyból készült, gazdagon ékesítve drágakövekkel, de mégiscsak fejdísz. Ezt az uralkodói diadémot vitte magával ausztriai száműzetésébe az elűzött Salamon király (1063-1074.), jeleként annak, hogy szégyenét nem ismeri el és a továbbiakban is ő a megkoronázott uralkodó. A száműzetésben az értékes fejdísz elveszett és a mai napig nem került elő. A szakérők véleménye szerint a diadémot ékszerekre

darabolhatták fel. Talán még Salamon kezdhetett el mindezt, midőn fogyni kezdett aranya.

Miféle jelképet használhattak Salamon után a magyar királyok felszentelt fejükön, ezt senki sem tudja.

Az új királyi koronát, a pozsonyi Dóm tetején állóhoz hasonlatos, a városi ékszerészek készíthették el, 1270. táján. Ezt szintén István király számára, aki azonban sem szent, sem első királyunk nem volt.

A korona nem volt újonnan készített ékszer. Elkészítéséhez három, régebbi mestermunkát használtak fel. Valószínűleg a királyi diadém, melyet nem ismerünk – fejdísz, vagy korona lehetett. Csak annyi világos, hogy két arany pántból állt, féldrágakövekkel és értékes drágakövekkel, igazgyönggyel és zománcozott lemezekkel díszítve. Ezeken a zománcozott táblácskákon szentek és világi nagyságok arcképei találhatók. A pánt, amely korábban talán fejdísz lehetett, az új változatban egyértelműen két részből áll. A felső rész, amelyik a fejre simul, felszíne zománcozott felirattal díszített. Mindezek miatt görög koronának (corona graeca) is nevezik. A legvalószínűbb feltételezés szerint Konstantinápolyban, a mai Isztambulban készülhetett, a XI. század második felében.

A korona másik részét a meghajlított kereszthez csatlakozó pántok alkotják. A tartórészből ágaznak ki, és az uralkodó fejére simulnak rá. Mindkét pánt

latin feliratú lemezekkel díszített, ezért a korona ezen részét latin koronának nevezik (corona latina). A lemezeken nyolc apostol arcképe látható. Az eredeti pántok valószínűleg hosszabbak lehettek, de egyszerűen levágtak belőlük. Középről, ahol egymást keresztezik, az aranykereszt, a korona harmadik éke ágazik ki.

Akkori elhelyezése nem utal gyengéd kézre. A lyuk, amelyen keresztül felerősítették, Krisztus képén keresztül vezet.

A kereszt, a mai formájában ferdén áll. V. (Utószülött) László (1440-1457.) koronázásakor görbíthették el.

Világos, hogy a fentebb említett koronát Szent István, az első magyar király még csak nem is láthatta. Ezek alapján, nagytott

másáról, mely a templomtorony tetejét díszíti, sem mondható el, hogy első királyunk koronája.

A korona, mellyel Pozsonyban a magyar királyokat koronázták, Budapesten van. A magyarok nagyon büszkék rá. Ez az öntudat belőlünk sokszor hiányzik. Elfeleljük, hogy mi is részesei voltunk a magyar történelemnek, sokkal inkább, mint elszenvetők. Legalább arra kellene emlékeznünk, hogy mikor Budát elfoglalták a törökök, Pozsony az ország fővárosa és a magyar királyok koronázási székhelye volt. Itt őrizték a koronát és a hozzá tartozó ékszereket a Pozsonyi Vár délnyugati tornyában, melyet a mai napig Korona néven illetnek.

Fordította: Papanek László

Szemelvények

*A Pilisszentlászló Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat
2019. február 26-án tartott üléséről*

Jelen voltak: Franyó Rudolf elnök

Hornyák Józsefné elnökhelyettes

Dombai Gáborné képviselő

Tóth Attila községünk első embere, és néhány helyi érdeklődő.

Szentendre Közös Önkormányzati Hivatal
részéről: Dr. Bartha Enikő irodavezető

Tamás Attiláné számviteli vezető

Franyó Rudolf elnök: Köszöntötte a megjelent képviselőket, a hivatal dolgozóit, valamint a helyi érdeklődőket. Megnyitotta az ülést és megállapította, hogy a testület határozatképes, három képviselő jelen van. Kérte, hogy szavazzanak a napirend elfogadásáról.

Képviselő-testület 3 igen szavazattal a napirendet elfogadta.

1. Előterjesztés a Pilisszentlászlói Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat 2018. évi költségvetés módosításáról.

Franyó Rudolf elnök: ismertette a 2018. évi módosított költségvetés adatait melyek az alábbiak:

BEVÉTELEK	1.486.052 Ft
Működési bevétel:	1.428 270 Ft
Előző évi maradvány:	57 782 Ft
KIADÁSOK	1.486.052 Ft
Személyi juttatások:	60 000 Ft
Közterhek:	25 000 Ft
Dologi kiadások:	973.052 Ft
Működési célú támogatások:	400.000 Ft
Tartalék	28.000 Ft

Pilisszentlászló Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete a beszámolót 3 igen szavazattal egyhangúan elfogadta.

2. Előterjesztés a Pilisszentlászlói Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat 2019. évi költségvetéséről

Franyó Rudolf elnök: ismertette a 2019. évi költségvetés főszámaiban, melyek az alábbiak:

Költségvetési működési bevételek: 1 040 000 Ft
Költségvetési működési kiadások: 1 040 000 Ft
Költségvetési működési egyenleg: 0 Ft

A működési kiadásokat az 1. sz. melléklet tartalmazza.

Kérdés észrevétel nem lévén, szavazásra bocsátja a határozati javaslatot.

Pilisszentlászlói Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete 3 igen szavazattal egyhangúan elfogadta.

3. Egyebek

Dombai Gáborné képviselő: Sételmezte, hogy milyen sok helyen jártak képviselő-társai, és őt erről nem értesítették. Továbbá nehezményezte, hogy az adventi koszorú készítéséhez csak a pénzt adták, de a munkában részt nem vettek.

Hornyák Józsefné elnökhelyettes: nehezményezte, hogy nem szólt neki **Dombai Gáborné**, hogy mikor készítik és menjen és segítsenek elkészíteni az adventi koszorút.

Dombai Gáborné képviselő: nem szóltak neki arról sem, hogy meghívót kaptak a Szlovák Nagykövetségre, egy rendezvényre.

Hornyák Józsefné elnökhelyettes: jelezte, hogy ő nem Elnök úrral jár kettesben mindenféle rendezvényre, hanem azokkal közösen, akiket meghívtak.

Dombai Gáborné képviselő: szerint nem kellene úgy leírni az újságban ezeket, az utakat, mintha azokat a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat szervezte volna.

Franyó Rudolf elnök: megjegyezte, hogy szerinte semmi kivetnivaló nincs abban, ha Hornyák Józsefnét meghívják valahova és ő azt elfogadja és mint elnökhelyettes saját pénzén ezen részt vesz.

Dombai Gáborné képviselő: szerint, ha Franyó Rudolf, mint Szlovák nemzetiségi elnök meghívót kap egy rendezvényre, miért írja azt az újságba, hogy mint Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat képviselőjében vett részt azon.

Franyó Rudolf elnök: egyszerűen azért, mert nem magánemberként, hanem mint a szlovák nemzetiség elnökét hívták meg. Ilyenkor a saját költségén megy el a feleségével, de a Nemzetiségi Önkormányzat képviselőjében. Mi a kivetnivaló, abban, hogy ezt a sajátmaga által írt, szerkesztett, és finanszírozott újságban megírja.

Dombai Gáborné képviselő: többek között a Pilis megmászását, valamint a három napos kirándulást, júliusban Mátraszentlászlón megtartott Szent László nevű települések találkozóját. Júliusban a Detvai folklór fesztiválon, valamint a három napos buszkirándulást a Dél-alföldi szlovák ajkú, testvérekhez, említette.

Franyó Rudolf elnök: ezekkel kapcsolatban az alábbiakat tudom válaszolni:

- A Pilis megmászását már elejétől kezdve Pilisszentlászlón magam szervezem, ez nem titok, sőt értelemszerűen azt szeretnénk, hogy minél többen venni részt benne. Az idősekre való tekintettel, Petrik János erdészvezető humánus támogatásának köszönhetően egy napos behajtási

engedélyeket kapok, hogy az idősebbek is részt vehessenek a most már tradicionálisnak mondható találkozón. Ez a kirándulás nem kiváltság, hiszen mindenkit szeretettel várunk és szerényen bár, de megvendégelünk.

A Szent László napi találkozóra, a mindenkori rendezők, csak tíz – tizenkét főt tudnak fogadni. Ezeket, a találkozókat a települési önkormányzatok szervezik, ez nem szlovák nemzetiségi kérdés. Minden résztvevő a saját költségén utazik a találkozókra, és némi ajándékkal kedveskedik a vendéglátóknak.

A Detvai folklór fesztiválra a Szentendrei Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat szervezte a kirándulást. Mivel ők szervezték, nincs min csodálkozni, hogy képviselő-társunk nem kapott rá meghívást.

A Dél-alföldi szlovákajkú testvéreinkhez való buszkirándulás, szintén Vanyák Gábor Szentendre Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat elnöke, és kedves felesége Erzsike szervezte, mivel ők el lettek tanácsolva Nefelejcs énekkarunkból, hadd ne fűzzek hozzá kommentárt!

Hornyák Józsefné elnökhelyettes: kihangsúlyozta, hogy saját pénzből mentek kirándulni.

Továbbiakban előadta, hogy többször előfordul, hogy a szentendrei szlovákok vezetője azért hívja kirándulni őt, mert tőlük kevesen jelentkeztek, és szeretné, ha ki lenne használva a busz. Megkérdezte képviselő társát, hogy szerinté szólnia kellene, hogy ne csak őt hívják, hanem képviselő társát is?

Franyó Rudolf elnök: nem önzetlenül hívják őket, hanem azért, hogy nekik is kevesebb legyen például a buszkielégük. Ezekre, a kirándulásokra azonban nem a Pilisszentlászlói Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat pénzét használják el, hanem mindenki maga fizeti a költségeit. Saját pénzén mindenki oda megy, ahová akar.

Soláry Józsefné lakos: sérelmezte, hogy Pilisszentlászlóról szó sem esik, csak arról, hogy ki hová megy, mit csinál. Arról, hogy Pilisszentlászló határában, van egy fesztület, aminek a közvetlen

környezete tele van szeméttel. Nem oly régen elment, és összeszedte az ott lévő zöld hulladékot, és alatta zsák számra talált műanyag flakonokat. A településen ki van építve a kamera rendszer, ezért úgy gondolja, hogy ki lehetne deríteni, hogy ki

az, aki folyamatosan oda viszi a szemetet. A településen van négyszáz háztartás, ha mindenki hozna egy cserép virágot, amit kitehetnének a közterületekre, akkor szép virágos falu lehetnék. Véleménye szerint még egy ilyen igénytelen, koszos falu nincs a környéken.

Azt várja a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzattól, hogy példát mutasson a pilisi falvaknak abban, hogy milyen szép és rendezett faluvá vált Pilisszentlászló. Jelenleg a környék legocsmányabb falva. 2019-nek arról kellene szólnia, hogy akik belépnek ebbe a faluba, rácsodálkozzanak arra, hogy milyen gyönyörű helyre kerültek. Kéri polgármester urat, hogy az általa összeszedett zöldhulladékot szállíttassa el.

Franyó Rudolf elnök: Megkérdezte, hogy mi értelme volt erdőből a központba hozni a szemetet?

Soláry Józsefné lakos: Többször szólt már Juhász Editnek, hogy a falu szélén valaki folyamatosan lerakja a szemeteszsákját, amit a kutyák szétszaggatnak. Kéri Franyó Rudolfot (azért őt, mert a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzatnál legalább nem vizenyős tekinteteket lát), hogy segítsenek.

Franyó Rudolf elnök: minden pilisszentlászlói azt akarja, hogy tiszta legyen a faluja.

Soláry Józsefné: de nem az! Nincs még egy ilyen pilisi falu.

Franyó Rudolf elnök: Úgy vélte, ha nem lenne sehol sem szemét, senki nem merné leborítani a sajátját. De mivel már több helyen akkora halom van, így azt gondolják, hogy van már itt elég, ez még ráfér. Továbbiakban hozzáfűzte, hogy a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzatnak 1.040.000 forintja van. Ebből kell gazdálkodnia, sőt támogatnia az Öregek napját, az Óvodát, sőt tavaly még a Kálvária építéséhez is hozzájárult.

A Pilisi Parkerdészet ezzel szemben milliárdos költségvetésből gazdálkodik.

Továbbiakban hozzáfűzte, hogy nemes gondolat a négyszáz cserép virág program, de nem tudja, hogy hová tudnának 400 cserép virágot kihelyezni.

Soláry Józsefné: kijelentette, hogy nagyon várja már a szemléletváltást, de szerint az csak akkor fog megvalósulni, ha most szigorúan fellépnek a szemtelőkkel szemben. Valahol el kell kezdeni. A négyszáz cserép elhelyezése a villanyoszlopokra,

egy jó kezdés lehet. Még azt is vállalja, hogy öntözni fogja őket.

Franyó Rudolf: Az ígéret nemes lelkűségre vall, de irreális. A másik, ha felrakják a virágokat, attól a szemét még ott lesz!

Soláry Józsefné: megemlítette még, hogy a beborult hidakat, átjárókat is rendbe lehetne tenni, és utána ott is lehetnének virágok.

Franyó Rudolf elnök: további hozzászólás nem lévén, az ülést, bezárta.

A párkányi szlovákság 28. reprezentatív bálja

Együtt a Pilis környéki szlovákajkú testvéreinkkel

A Pilis környéki szlovákságunk közül, néhányunkat ismét az a megtiszteltetés érte, hogy meghívót kaptunk a Slovenská Matica Kulturális szervezettől az immár 28. műsoros estével egybekötött exkluzív báljára. A Művelődési ház előcsarnokában sajátos szlovák süteményekkel, italokkal fogadtak.

Az igazán csodálatosan díszített óriási szalonban és a karzaton, valamint a főszalonhoz csatlakozó helyiségekben több százan kényelmesen elfértünk. A pazar díszítéssel bevont székekhez mindenkit személyesen kísértek. Az asztalok, szinte roskadoztak a finomabbnál finomabb ételektől, italoktól. A tradicionális népviseletben öltözött népi zenészek, a modernebb zenekarral felváltva húzták a talp alá valót. A bál megkezdése előtt igen

nagynevű, ének és táncegyüttesek, valamint egyéni előadó művészek szórakoztatták a jelenlévőket.

Éjfélkor kezdődött a tombolahúzás.

A nyeremények, különböző nagylelkű patronálók ajándékaiból gyűltek össze.

A tombolahúzást csodálatos lakoma követte, majd folytatódott a tánc, mely csak hajnali négy órakor kezdett alább hagyni.

A bál érdekességéhez tartozik, hogy minden párról, egyénről, vagy csoportról készült képet, a szomszédban lakó fotóművész hajnalra előhívott, és mint a rendezők ajándékát, mindenki átvehette.

Távozáskor, minden adakozó név szerint egy szép kivitelű köszönőlevelet kapott.

A helyi Polgárőrség felhívása a szabadtéri tűzgyűjtásról

A szabadtéri tüzek szempontjából a tavasz a legveszélyesebb időszak, hiszen a jó időben egyre többen választanak szabadtéri programokat vagy kezdik meg a kerti munkálatokat. A veszélyt egyrészt a száraz aljnövényzet és avar jelenti, amelyben könnyen és gyorsan terjed a tűz. Kockázatot jelenthet a gondatlanság is, a szabadban keletkezett tüzek 99 százalékát emberek okozzák.

A tüzesetek megelőzése és a lakosság biztonsága érdekében a szabadtéri tűzgyűjtást minden esetben jogszabályban rögzített előírások és rendeletek szabályozzák, a tűzgyűjtás arany szabálya azonban állandó: csak akkora lángot élesszünk, amekkorát el is tudunk oltani. A jó idő beköszöntével egymást érik a szabadtéri teendők és programok, ilyenkor országszerte megnő a füstölő avarral, lángoló aljnövényzettel és égő gazzal összefüggő tüzesetek száma. Az erdő- és szabadtéri tüzek megelőzése, illetve a lakosság biztonsága érdekében kiemelten fontos, hogy minden esetben a szabadtéri tűzgyűjtást szabályozó rendeletek előírásai szerint járjunk el. A lángokat egy pillanatra se hagyjuk felügyelet nélkül, és még a tűzgyűjtás előtt gondoskodjunk azokról az eszközökről és oltóanyagokról, amelyekkel a tüzet később elfojthatjuk. Különösen fontos, hogy ne csak a lángokra, de a parázsló részekre is figyeljünk, a hirtelen feltámadó szél ugyanis könnyedén felkaphatja a parázsakat, amely a tüztől akár több tíz méterre is újabb lángokat okozhat.

Ugyanez vonatkozik a kerti sütögetéshez és grillezéshez használt tüzekre is: az efféle tűzgyűjtást a jogszabályok és a rendeletek alapesetben nem tiltják, a lángokat azonban ez esetben sem szabad felügyelet nélkül hagyni.

A szabadtéri tűzgyűjtást szabályozó kormányrendelet értelmében a kerti munkákból – például növényzetvágásból vagy növénytermesztésből – származó elszáradt hulladékot tilos meggyújtani, kivéve, ha ezt külön jogszabály engedélyezi. Ilyen engedélyező rendeletet csak az adott település önkormányzata adhat ki. Azonban még ez esetben is kötelező betartani az égetéshez rendeletben megjelölt helyszínt, időpontot és módszert. A külterületi ingatlanokon gyűjtött szabadtéri lángokat ráadásul előzetesen jelenteni és engedélyeztetni is kell a tűzvédelmi hatósággal.

Erdőtűzveszélyes időszakokban a földművelésügyi miniszter által hatályba léptetett országos szintű, illetve az erdészeti hatóság által kiadott területi szintű tűzgyűjtási tilalom minden részletében felülírja a szabadtéri tűzgyűjtásra vonatkozó szabályokat, így ilyen tilalom esetén általános jellegű tiltás lép érvénybe. Tüzet gyújtani ilyenkor még a kijelölt tüzrakó helyeken is tilos.

*Pilisszentlászlói Polgárőr- és
Önkéntes Tűzoltó Egyesület*

DINPI közös szolgálat

2019. január 30-án ismételten közös szolgálatot láttunk el a Duna-Ipoly Nemzeti Park munkatársával. A rossz téli útviszony sem volt akadály, hogy végig járjuk szolgálati útvonalunkat. A bejárás során indulásunk előtt egy helybeli lakos egy gépkocsira hívta fel a figyelmet, ami huzamosabb ideje a közúti közlekedést kissé akadályozva állt az Iskola mellett. A helyi lakos bejelentését

továbbítottuk a helyi körzeti megbízott felé. A továbbiakban megkezdtek a községben illetve külterületen a járőrözést. Az erdei úton egy gépkocsinak a behajtását ellenőrizte az örkerület vezető, intézkedését a polgárőrség biztosította, az ellenőrzés során mindent rendben talált.

*Pilisszentlászlói Polgárőr- és
Önkéntes Tűzoltó Egyesület*

Betegek világnapja

1993-tól II. János Pál pápa kezdeményezésére ünneplik. Célja, hogy „Isten egész népe kellő figyelmet szenteljen a betegeknek, illetve segítse elő a szenvedés megértését.” 1858-ban ezen a

napon jelent meg a Szűzanya Soubirous Bernadett 14 éves francia lánynak Lourdes-ban, majd február 15-én a sziklabarlangban csodatevő forrás fakadt. E helyen 1864-ben templomot építettek, amelynek IX. Pius pápa bazilika címet és előjogokat adományozott. Lourdes-ban a zarándokok száma évente több mint félmillió és a természetes módon meg nem magyarázható gyógyulások száma is több ezerre tehető. A világnap célja, hogy „Isten egész népe kellő figyelmet szenteljen a betegeknek, segítse elő a szenvedés megértését.” Egyre több templomban február 11-én csoportosan kiszolgáltatják a szentséget azoknak, akik előzőleg kérik azt.

100 éve történt 1919. március 21-én kikiáltották a magyarországi tanácsköztársaságot

1919. március 21-én kiáltották ki Budapesten a tanácsköztársaságot, létrehozva a proletárdiktatúrát, ahol a hatalom a Kommunisták Magyarországi Pártját (KMP) illetve meg. A kommunisták megerősödése a népköztársaság idején elsősorban demagóg

ígéretek eredménye volt, a proletárállam utópiájával nagy hatást gyakoroltak a szegényebb rétegekre. A hatalom Kun Béla kezébe került. A tanácsköztársaság 133 napja alatt megpróbált Leninék példája után kormányozni: megkezdte a földek és üzemek állami tulajdonba vételét, diktatúrát hozott létre, harcot indítva a „régí rend”, főként a nemesség, a gazdag polgárság, parasztság és az egyházak ellen. Az „osztályharc” a szovjet Cseka mintájára létrehozott terrorkülönítmények vezetésével folyt, amelyek a vidéket járva „bíraskodtak” a gyanús elemek felett, gyilkoltak és túszoikat szedtek a lakosság köréből. A Lenin-fiúk vérengzései, a Szamuely Tibor különítménye által

vezetett „halálvonat” felbukkanása rettegéssel töltöttek el az egész országot. Ugyanakkor Böhm Vilmos vezérkari főnöksége alatt állt fel a Vörös Hadsereg, amely a Vix-jegyzék visszautasítása után harcba kezdett a Felvidéken, részsikerei után pedig kikiáltotta Eperjesen a Szlovák Tanácsköztársaságot.

Nagyon érdekes, hogy a kommunisták hadseregében a későbbi Horthy-korszak számos tisztje végzett szolgálatot. Végül Kun Béla mégis hadi sikerekkel próbálta növelni a tanácskormány népszerűségét. Júliusban a Tiszántúlon a Vörös – hadsereg, támadásba kezdett az ígéretüket megszegő románok ellen, azonban az offenzíva pár nap alatt összeomlott, az ellentámadásba lendülő antant csapatok pedig augusztus elsején elfoglalták Budapestet, véget vetve a proletárdiktatúrának.

Tisztelettel, Losonci Miklós

A Proletárdiktatúra hatása községünkben

„Aki a múltját nem ismeri, a jelent nem tiszteli, a jövőt meg nem érdemli”

A háború még alig fejeződött be, máris kitört az őszirozsás forradalom. Az 1919-es proletárdiktatúra községünkben emberáldozatot nem követelt, sőt hiteles dokumentumokból kiderül, hogy azt községünkben többen is képviselték. Egyrészt politikai szinten, másrészt ténylegesen különböző frontokon. Nálunk is megalakult a direktórium. 1919-ben a levéltári adatok szerint itt még az országos átlagnál is jobban tombolt a kommunizmus. A diktatúra a elvitték a lelkész ingatlanait és fájárandóságát, az egyházi párbékeket, amely a szegénység miatt csak szórványosan folyt be. A pilisszentlászlói direktórium túlbuzgó volt. Bár a vallásügyi diktátor rendeletet adott ki, hogy a lelkészkedő papságot az 1919 évi termés haszonélvezetében meg kel hagyni, a pilisszentlászlói kommunista vezetőség felülmúlta az országos direktórium diktátort, mert az összes egyházi földet kiosztotta a hadviseltek között. Valójában ez nem is lett volna olyan antihumánus lépés, csak az volt a baj hogy leginkább a rokonoknak és saját maguknak osztogattak. Dittrick István (aki két periódusban is volt községünk plébánosa, de a Tanácsköztársaság alatt a pomázi plébániát vezette) ellen Ozora József, jelentése szerint a pomázi plébános „... vallási őrjöngésből, s teljesen öntudatlan állapotban követ el bűnöket a tanácskormány ellen...” Ennek a jelentésnek köszönhetően, dr. Kucsera Ferenc Szentendre fiatal káplánjával, akit a Duna-parton lelőttek együtt szenvedett fogságot, ahol szinte halálra kínozták. 1925 - 1935 között ismét Pilisszentlászlón szolgált.

A Pilisszentlászlói Munkástanács a Pest Megyei Levéltári anyagok szerint április 17-én alakult meg. Elnök: Temesvári Alajos Előadó: Navarra József. A Munkástanács tagjai viszont helybeli módosabb gazdák: Dombai György, Németh János, Dombai János, Holba József, Haáz József, Genszki János, Elsik József, Petkó János, és nem „éhes proletárok” voltak. Ugyanaznap választották meg a Községi Direktóriumot is. Tagjai Hupek János módosabb gazda és Petkó István korcsmáros.

A Magyar Szocialista Pártot a munkástanács ülésén Hornyák Ferenc, Kiss György és Hulják Pál tanító, képviselték. (Ehhez, viszont meg kell jegyezni, hogy Navarra József az akkori jegyzője volt községünknek, Temesváry Alajos MÁV.

Főfelügyelő és történelemíró, kinek községünkben voltak birtoka. Ő viszont rájött, hogy „rossz lóra tett” ezért alig egy hónapos működését követően, idős korára való tekintettel lemondott minden Tanácsköztársaságbeli tisztségéről.

A Községi Munkástanács Helyi Művelődési Osztálya a következőképpen alakult: Elnök: Navarra József. Tagok: Hulják Pál, Kalapos Emília, Kalapos József, Csertő Jakab, Holba József, Petkó István. (Csertő Jakab akkoriban, a spanyolnáthában megbetegedett Matyasovszky plébánosunkat helyettesítette.) A járási direktórium kérte a közalkalmazottak nyelvismeretének felülvizsgálatát. Irattári anyagok szerint: „Bár Navarra jegyző nem tudott tótul, helyette tótul beszélő jegyző kirendelését a tanács nem kérte.”

A Tanácsköztársaságot augusztus 1-én egyesek szerint leverték, mások szerint megbukott. Azokról a pilisszentlászlóiakról, akik a Vörös Hadseregben teljesítettek szolgálatot nincs nyilvántartás. Egy sorozó lajstromból kiderül, hogy 65-nél többen voltak besorozva. Holba József, Visnyovszki József pásztor és Dombai Márton neve ismeretes, mindhárman vöröskatonák voltak.

Pest megyében a proletárdiktatúra leverése a királyi román csapatok támogatásával történt. Pilisszentlászlóra augusztus 10. körül jöttek a megszálló csapatok. Lóháton, lovas kocsival, állig felfegyverkezve érkeztek, és kb. 1 hónapig, tartották rémületben a lakosságot. Ez viszont már egy másik történet.

Tisztelettel, Franyó Rudolf

Érdekes gondolatok

„Ha magadhoz veszel egy éhező kutyát, és jólétet biztosítasz neki, nem fog megharapni.

Ez az alapvető különbség ember és kutya között.”

“Ha úgy érzed, hogy jelentéktelen vagy, gondoldj arra, két ember, apád és anyád szerette egymást, hogy te megszülessél.

És ugyanígy szerette egymást négy nagyszülőd, 8 dédszülőd, 16 ükapád és 16 ükanyád.

Ha 25 évet számolunk egy generációra, 500 év alatt 1048576 ember szerette egymást, hogy te megszülethess.”

Losonci Miklós

Franyó R.: A névtelen ló Itt, a pilisi erdő alján...

Valahol Németországban még javában tartott a front, de itt, a pilisi erdő alján egy szlovák anyanyelvű magyar meg egy Szovjetunióhoz tartozó ukránul beszélő katona összenézett, összekacsintott... - Bizony ez is történelem, csak ezt nem tanítják az iskolákban, pedig e nélkül nem kerek a világ...

Kint a ködös, télvégi rideg időben alacsonyan kúsztak a fellegek, s emiatt kora reggeli homály bujkált a vert falas döngölt agyagpadlós házban. Kevés fény szűrődött a domboldalba kapaszkodó ház kicsi ablakú konyhájába. A ház gazdája Rudolf, miután kitárta a konyhaajtó külső deszkaborítású szárnyát, spórolván a petróleummal visszahúzta a petróleumlámpa kanócát. Ezt követően nagyot nyújtózva kilépett a faoszlopos nyitott tornácra. Elővette az ősszel készített vesszősöprűt, s nekiállt az éjszaka leesett csekélyke hó eltakarításához. Az asszony a csikótűzhely melletti sámlin ülve kukoricát morzsolgatott.

Férje elsöpörte a havat és hozott a tűzhely alatt lévő ládába az összeaprított száraz gallyakból. Felszította a tüzet. - Láss neki, ha úgy gondold - mondta az asszony, s egy pillanatra felnézett a kukoricamorzsolásból. Férje kihúzta a konyhában lévő ágy alatti kosárból az üveg pálinkát és megjegyezte:

- A szomszéd János szerint már akár egy üveg pálinkáért is lehet lovat szerezni az oroszoktól. - Van még a dézsában elég szilvából készült cefre, a mai napon főzd ki az összest, nehogy hiába járd meg Pilisszentkeresztet. Rudolf visszatette az üveget a vesszőből font kosárba, majd rakott a tűzre és nekiállt a pálinkafőzéshez. Mire a két

leánygyermek megérkezett az iskolából, sikerült végeznie. Miután megebédeltek, meg kóstolgatta néhányszor a kifőzött pálinkát. A holnapi napra gondolván, na meg tán az italtól is apró barna szemei riadtan pislogtak. Bizony nem kis dologra indul. - Egyedül akarsz odamenni? - kérdezte felesége.

- Nem is csapatostul.

- Mondtam én, hogy csapatostul? - Ne rágd mán a fülemet Róza, majd tudom én, mit csinálók - mondta indulatosan Rudolf. - Azt nem viszed? - Az asszony az ágy alá visszarejtett régebben kifőzött pálinkát tartalmazó üvegre intett az állával. - Hagyjál mán engemet! Majd tudom én, mit teszek... - Dühöngött Rudolf, bosszantotta az asszony kérdezősködése, meg aztán a nagy vállalkozás miatt is izgult.

Hiába próbálta leplezni izgalmát az asszony előtt: „Majd tudom én...” Bizony nem tudott Rudolf semmit sem. Fegyveres őrség is őrizheti azokat az összegyűjtött lovakat. Bizony könnyen ráereszthetik akár az egész dobtárnyi löszert. Akkor aztán mi lesz? Előbb úgy gondolta, baltát is visz. De talán mégsem. Inkább megy anélkül. Baltával úgysem menne semmire a géppisztolyos katonákkal szemben. Maga sem tudta, mire számíthat. - Idegesíted csak az embert! - Kidübörgött a konyhából.

A ház előtt megállt, nézte az esti sötétségbe boruló eget, majd némi duzzogás után visszatért a házba. Nekiállt csomagolni a reggeli induláshoz szükséges dolgokat. Lámpását feltöltötte petróleummal, majd éjszakai nyugovóra tért családjával.

Reggel korán ébredt, gyorsan felkelt a

szalmazsákos ágyból. Ivott a csikóstűzhely szélén álló fazékban lévő cikória kávéból, azután leülve az ágy szélére felhúzta foltozottabb, elnyűttebb nadrágját, majd csizma helyett az elnyűtt bakancsát. Felesége kissé megdöbben. - Na, mit nézel? - kérdezte mosolyogva.

- Azért, hogy te is tanuljál valamit, elárulom neked: az oroszok a szegény embert szeretik.

Mielőtt elindult volna, még egyszer megjegyezte:

- Nem értesz te az ilyenekhez.

Valósággal felvidulva, teli önbizalommal indult útjára. Meg volt elégedve magával. Jó gondolatnak tartotta a szegényesnél is szegényebb öltözetet. A szegényes öltözet már magában is fél siker. Mire kivilágosodott, érezni lehetett már a közelgő tavasz illatát. Lassan lehet majd szántani, ha lesz mivel.

Ha úgy lesz, ahogy szeretné, ha minden sikerül, holnap már lesz lova. Kiérvén az erdőből füttyszóra támadt kedve. Egyszer már csak sikerül neki is lovat szereznie. Mennyit próbált már, mennyit ment már ló után. Azt ki sem lehet mondani.

Némelyeknek olyan szerencsájuk van... de neki? Idősebb nővérének fia, István Pilisszentkeresztről hazafelé bandukolt Pilisszentlászlóra, a falu feletti erdei ösvényen. Egyszer csak szembe jött vele egy ló. Olyan volt az, mint a mesében. István elrélvülve nézte a közeledő lovat. A ló odaért Istvánhoz. Megállt előtte... Egymásra néztek. Jött valami sugallat, nem ész, hanem ösztön sugallata, István megragadta a ló sörényét, megfordította, és a ló követte. De sajnos nem volt szerencséje. Már közel a falujához, a második hegyi patak feletti keskeny rönkhídon a ló megcsúszott és beleesett a sziklás patak medrébe, az egyik kiálló sziklához ütötte a fejét és elpusztult.

Istvántól tudta meg, hogy az oroszok a második majorban tartják az összegyűjtött lovakat. Mire a major fölé ért, már annyira kivilágosodott, hogy tisztán látta a lovakat. Hátizsákjából előszedte az előző nap saját részére megtöltött lapos pálinkás

üveget. Bátorságot meríteni meghúzta néhányszor. Ezután meggyorsította lépteit. Igen ám, de hogy fog velük beszélni? Összeszedte a fronton szerzett orosz tudását, azt szlovák tudásával kiegészítve megérteti magát velük. Így nyugtatva magát már közel ért a majorhoz vezető úthoz.

Mekkora hatalmas gazdagság! De most olyan, mintha minden szaladna benne. Nyüzsgés, láрма, katonai tábor. Rudolffhoz a kutya sem szólt, úgy mehetett a majorba. Az is feltűnő volt neki, hogy a kutyák sem ugatják meg, hiszen azelőtt nem

lehetett csak úgy besétálni a komondorokkal őrzött major területére.

Az egyik kazal tetején szálás termetű orosz katona dúrja a szénát. Rudolf halad előre, már az udvaron megy, magabiztosan, tétovánni nem szabad, csak úgy, mintha otthon lenne. Bátran, nehogy feltűnjön

ideges téblábolása.

Meglátott egy fiatal katonát, aki rongyokkal körbetekert fülű lábossal igyekezett valahová. Intett neki: Tovarish, sztoj! - de az elsietett. - Biztos égeti a kezét a lábos füle - vigasztalta magát Rudolf - azért nem állt meg. Meg kéne keresni valamelyik szolgálégényt, hátha azoktól megtud egyet-mást. Benézett a nyitott konyhaajtón. Bent a tűzhely előtti farönkön üllő összekuporodott orosz katona hátát látta. Amint szemeivel a konyhát vizsgálta, egy lógó bajszú katona ölében két fej káposztát tartva ellökte őt az ajtónyílásból. Miután letette a két fej káposztát az asztalra, az idősebb szolgálóasszonyhoz lépett. Megölelte és szüntelenül nevetett.

- Magyarom, k.... magyarom... - de mondott még rondább dolgokat is.

- Így akar kedveskedni magának kedves néném, hogy főzné meg neki ezt a káposztát - szólalt meg Rudolf.

- Nem elég, hogy minden befőttet megettek, még azokat is, amiket a kazlakba dugdostunk el, oszt ráfogták a lovakra. Nem tudom, hogyan bírták kibontani és megenni a lovak - mondta egy szuszra

dühösen az idős szolgáló nénike.

- Nem baj néném, de ezt jól megtanították magyarul. Nem tudom, ki volt a tanító mestere, de jó nagy bitang lehetett.

Ezt követően Rudolf a bajszos orosz katonára fordította tekintetét.

Megfogta karját, bizalmasan kacsintott rá, s hívta magával.

- Gyere csak testvér, van „magyar vodkám” - súgta neki oroszul - mivel nem találta a pálinka orosz megfelelőjét.

- Kicsalogatta a katonát a konyhából az oszlopos verandára, ott közölte vele, hogy ad neki magyar vodkát. Ő meg cserébe adjon neki lovat.

- Spekulant! Spekulant! - mondta az orosz, megfenyegette az ujjával Rudolfot és otthagyta. Na, jó, ezzel nem sikerült. Most ahogy mondani szokás: Isten ne segíts, csak nézd, hogy mit csinállok.

Fölbátorodva, határozottan elindult át az udvaron az istálló felé. Szakadt bakancsban, rongyos nadrágban, szőrös ábrázatával, a derekán egy kötél,

leginkább a hideg ellen fogja össze kabátját, meg aztán hátha akad rá hamar egy ló. Szeme állandóan a karámban lévő lovakon legelészett. Hej, micsoda lovak: itt ez a sárga, amott az a pej, vagy a kerítésnél az a fekete? Rudolf gyönyörűnek, kedvesnek találta valamennyit.

Pedig elcsigázottak, soványak voltak ezek a jószágok. Amíg így elmerengve lépdelt, a karám sarkánál három fiatal katonába ütközött. Ültek a földre terített szénán, s ettek valamit az előttük lévő befőttes üvegből. Rudolf, ahogy fordult a saroknál, szinte beléjük botlott. Egyikük a géppisztolyához nyúlt, majd fölugrott és Rudolf mellének szorította. Bizony, minden orosz tudását össze kellett szednie, amíg sikerült megmagyaráznia, hogy ő szegény ember, akinek öt gyereke van (akkor még nem volt neki csak három), miért bántanak őt. Közben rángatta szegényes öltözetét, mutatta elnyűtt bakancsát. Hozzátette, hogy magyar vodkája is van neki. Nos, így már jobban hatott a könyörgés.

(folytatjuk)

Ponos starej mame

Nemám čas, povedala mi dcéra,
vravela mi to dnes i včera.

Nemám čas, povedal mi môj syn.
Kedy ho budú mať? To ja nezistím.

Máte všeci autá, môžete sem zájsť,
ale vy si ten čas nemôžete nájsť.

Máte veľa práce, povinností,
keď je chvíľa voľná, pozvete si hostí.

Ty si predsa sama, tak prid' ty k nám.
že mám chabé zdravie a nohy starý krám?

Čo je bolestivejšie pre nás - staré mamy?
Máme veľa detí a predsa sme samy.

Nagymama panasza

Nincs most időm, mondta lányom
ma és tegnap, nagyon bánom.

Szólt a fiam, időm nincsen
Mikor ér rá drága kincsem.

Autótok is van néktek,
de rám időt nem leltétek.

Kötelesség, sok munkátok.
Ha van idő, a barátok.

Egyedül vagy, elvégre is,
te gyere el hozzánk.
Gyenge vagyok, a lábam fáj
Límlomoknak volnánk?

Mi fájóbb a mi számunkra,
idős anya mindünk,
bár van gyerek, nem is kevés,
magányos a szívünk.

fordította: Papanek László

Levelezés

Az országház építése

Hogyan építették Szlovákok Budapestet, a Magyar metropoliszt.

Címen jelent meg, a szöveg és fotó az interneten a magyarországi szlovákság, egyik újságírója által.

Ezzel a szöveggel és korabeli fotóval kapcsolatban Csűsz Éva olvasó az alábbi rövidke megjegyzést tette:

- Ne tévesszük össze a segédmunkást és a kőművest, a tervezővel és a kivitelezővel.

Nos, Csűsz Éva úrhölgy megjegyzésével kapcsolatban, most csak legfőbb házunk az Országház építésével kapcsolatban bátorodom megjegyezni az alábbiakat:

- A történelmi Magyarország országházának építésére számos tervező által számos terv készült. A tervek készítői igen neves, nagyhírű építőmesterek; Pollack Mihály, Ybl Miklós,

Hauszmann Alajos, Schickedanz Albert, Freud Vilmos Otto Wagner, Fellner és Helmer, Emil Förster, és végül Steindl Imre terve lett a nyertes.

Kedves Éva, kegyed a megjegyzésével azt akarta tudatosítani az olvasóval, hogy a tervezők és kivitelezők, tehát az építésvezetők magyarok és nem más nemzetiségűek voltak.

A tények azonban makacs dolgok. A fenti, tényszerű névsort végignévezve, a tervezők között magyar nevű, ennél fogva magyar ajkú nem található.

A parlamentünk építése szerencsére a „sok kifogásolni való” ellenére a szükséges módosítások után 1885 októberében megindult. Az építésvezetést, a nagy kivitelezői gyakorlattal rendelkező Ján Nepomuk Bobula látta el.

Steindl Imre agyvérzését követően, fő-építésvezető lett.

Munkája elismerésül élete utolsó éveiben pedig ellátta az építkezés állami felügyeletét.

Az Országház teljes befejezését sajnos ő sem élhette meg. A Liptó vármegyei krónika tanúsága szerint a liptói kőművesek-kőfaragók, arra a legbüszkébbek, hogy részt vettek az ország legnagyobb és legszebb épületének építésén. Bizonyára közéjük tartozott maga Bobula építőmester is. A liptói nyelvhasználat úgy tartja, hogy a parlamenti kupola egyik tartóoszlopán sok liptói kőműves, kőfaragó neve van bevésve.

Tisztelettel: F.R.

Kürtös-Trubnik

Kedves Bátor Botond!

Nem tudom ki vagy, eléggé jól titkolod kiben - miben létedet.

Írásaidban van sok igazság.

A legutóbbi "Fura felirat" észrevétele azonban több szempontból is hibázik véleményem szerint.

- A SENVÁCLAV- SZENTVENCEL és Szent László királyunkkal kapcsolatos okfejtésed tényszerű. Azt mondod, " Felül a magyar felirat az, tökéletes hiba nélküli. " És mi van a következő állításoddal. Azt mondod a Kaplnka becézve Kaplicka, aminek a magyar megfelelője Kápolna. Oké rendben, ha Te így gondold.

- Szentlászlón, na Senváclave azonban a helyi szlovákok soha nem mondták azt, hogy megyek , "idem" do Kaplnka, Kaplicka hanem azt , hogy megyek, idem do Kaplonki.

A - medzgera - szó jelentését pedig igen kevesen ismerik sajnos falunkban.

- Abban teljesen egyetértek veled kedves Botond, talán jó lett volna megkérdezni helyi idősebb születésű lakost (lehet többet is) mielőtt közterületen kerülnek kihelyezésre a részedről is kifogásolt táblák.

Ismeretlenül is *tisztelettel: Dombai József*

Csak némi odafigyelés

Bizony, bizony, nem csak új létesítményeket kell építeni, de megbecsülni és megóvni a mások által épített épületeket is. Éppen itt a képen látható alig

két évtizedes sportöltöző mellett épült sok, sok millió forintért a természet lágy ölén a zöld pázsit mellett egy rút feketeszínű szörnyűség.

A három polgármester helyettes közül egy sem akadt, aki feláldozott volna akár csak egy rekesz sört az ott dolgozóknak, és mondta volna nekik, hogy cseréljék mán ki a törött cserepeket.

Vezetőink közönyössége miatt, egyre jobban kezdünk elfásulni, eltávolodni a közösségünket érintő dolgoktól. Tudják ezt a választók és a kiválasztottak is, mégis marad minden úgy, ahogy van. Ezzel legalább a régi mondás is, mely szerint a **fejétől búzlik a hal**, beigazolódik.

Tisztelettel: Aggódó Ágnes

Nyílt levél

Pilisszentlászló Község Önkormányzat
Tóth Attila Polgármester

Tisztelt Polgármester Úr!

A hétvégén néhány lakótárs összeszedte azt a jelentős mennyiségű zöld hulladékot, amit valaki a hegytetőn lévő fészület mellé rakott le hónapokkal ezelőtt.

Ez a hulladék más megoldás nem lévén ideiglenesen a Fő téri ingatlanomon lett elhelyezve. Kérem soron kívüli intézkedését abban, hogy a VSz Zrt. azt szállítsa el.

2019. 02. 11.

Dombai József

Csak egy „köbméternyi” beton

Igen bizony, csak egy „köbméternyi” beton, vagy talán annyira sem lenne szükség ahhoz, hogy a községünk kellős közepén lévő Postát a mozgássérültek is könnyebben meg tudják közelíteni. Ez az állapot viszont nem biztos, hogy községünk első emberének a hibája.

Hajdanában, abban az „átkos” rendszerben minden utcának, vagy körzetnek volt egy úgynevezett utcabizalmija, népiesen utcafelelősnek neveztük, akit magunk választottunk tanácsagnak, neki volt feladata az ilyesmit a tanácsülés elé terjeszteni.

Ennek alapján intézkedett aztán a tanácselnök

elvtárs. Most, hol vannak az utcafelelősök?

Talán annyi kardinális feladatuk van, hogy ilyen apróság elintézése degradáló cizellált lelkiviláguknak?

A képen látható hiba kijavítása, közepes tehetséggel és szorgalommal megáldott két férfinak, mindössze két – három órájába kerülne. Ahhoz viszont valakinek, meg kellene rendelni a betont, és megtalálni, illetve utasítani azt a két embert.

*Tisztelettel, Dombai László,
mozgássérült nyugdíjas*

Felhívás

Szentendre Rendőrkapitányság körzeti megbízottjai 2019. március 04-én Szigetmonostoron és Tahitótfaluban tartottak bűn és baleset megelőzési előadást a nyugdíjas klubban. Felhívták a szépkorúak figyelmét, az un. unokázós csalókra. Hívjuk fel a rokonaink, barátaink figyelmét az elkövetési formára. A csalók telefonban arra

hivatkoznak, hogy egy rokon, unoka bajban van és sürgősen pénzre van szüksége. A kicsalt pénztért valakit elküldenek, majd eltűnnek. Ha gyanús hívást kapnak, bontsák a vonalat, GYANAKODJANAK, hívják fel a rokonokat, hogy minden rendben van-e, hívják fel a rendőrséget, polgárőrséget. Ne váljanak áldozattá!

Hagyományok, népszokások

Március, nevét a háború római istenéről, latinul Martius, azaz a Marsról kapta. Rómában ez volt az év kezdő hónapja. Az ókorban azt tartották, hogyha a háborút március havában indítják, akkor szerencsés kimenetelű lesz. A népi kalendárium március havát Böjtmás havának, Kos havának, tavaszelő hónapnak nevezi.

Március 12. – Gergely nap: Ez a nap az iskoláskorú gyermekek színjátékszerű játékának, napja, aminek adománygyűjtő célja volt. Gergely napján vetélkedőket, diákpüspök-választást és felvonulásokat rendeztek. Időjárás – és termésjóslás nap is ez. Ugyanis, ha ezen a napon esik a hó: „Megrázza szakállát Gergely.”

Március 18. – Sándor nap: Az első meleget hozó szent napja.

Március 19. – József nap: A második meleget hozó szent, Szent József a famunkások védőszentjének, Jézus nevelő apjának, napja. Március ezen, napjához időjárás - termésjóslás és haláljóslás is fűződik.

A József és Benedek napokkal összekötve időjósló nap: „Sándor, József, Benedek, zsákban hozza meleget”. Vagy ha pl. szivárványt, látunk, akkor jó búza – és jó bortermeés ígérkezik. De ha rossz idő van, akkor sok lesz a halott. Sok helyütt ezen a napon engedik ki először a méheket a legelőkre a marhákat, és ezen a napon ültetik a fokhagymát és a krumplit.

De ez idő tájt várták vissza a gólyákat is, amelyek tollazatának tisztaságából jósoltak. Ha tiszta fehér volt a tolluk színe, akkor szűk esztendő várt rájuk, viszont, ha koszos volt, akkor bő termésre számíthattak.

Március 21. – Benedek napja: A harmadik meleget hozó szent, a nursiai Benedek napja. Neve a latin Benediktus szóból származik, aminek jelentése áldott. Ez a tavasz első napja és a napéjegyenlőség idejének napja is egyben. Régen ezen a napon zsírt és fokhagymát szenteltek, amelynek később gyógyító erőt tulajdonítottak. A szentelt fokhagyma főzetével kengették a tifuszos betegek fejét és hasát. Időjárásjósló nap is, mert ha ezen a napon dörög az ég, akkor száraz lesz a nyár. Ha Sándor, József és Benedek napokon süt a nap, akkor hosszú, meleg nyár várható, ha nem süt, akkor hosszú lucskos ősz lesz.

Március 25. – Gyümölcsoltó Boldogasszony nap: Jézus Szentlélektől fogantatásának napja.

Régi magyar neve: Gyümölcsoltó Boldogasszony napja, ilyenkor oltják be a fákat. A hiedelem szerint ezt az oltott fát nem szabad letörni, mert abból vér folyik, de levágni sem lehet, mert aki ezt megteszi, megvakul. Fecskehajó napnak is nevezik, mert a jó idő ekkorra hazahajtja a vándormadarakat. Egyéb időjóslás is tartozik mielőtt március, 24-hez: Pl. ha ezen a napon megszólalnak a békák, akkor még 40 napig hideg lesz.

A molnárné kalácsa

Hana Košková

A török adószedő egyszer elment a kálnói malomba. Nem volt ínyére, hogy a molnár kevesebb adót vitt az őrlésért, mint amennyit kivetett rá. Alighogy belépett az épületbe, a konyhában terjengő illat csapta meg az orrát. Szimatolgatott balra, jobbra, mint valami éhes kutya, nem is tudott jóllakni vele. Nyála ráfolyt a kivarrott kaftánjára.

-Te molnár, mondd meg nekem, minek van ilyen finom illata, amitől a muzulmánoknak még a nyála is kicsordul?

-Az asszony molnár kalácsot süt. Esküvőre hívtak minket és miképpen mehetnénk oda üres kézzel?

A török leült a padra, végigsimított szakállát, mintha megfeledkezne látogatása céljáról. A molnár feleségét figyelte. Amaz a mozsárban megtörte a

mákok. Mikor elkészült vele, mézet csorgatott rá. Megdarálta a dióbelet és elővette a szilvalekvárt. A török orra előtt lassan tele lett az asztal a kalácsba való finomságokkal. A másik kalács éppen a sütőben volt, illata mindenkit felajzott, aki csak a malomba érkezett. A molnárné fehér abroszt terített az asztalra, a tálból elővette a tésztát és nyújtani kezdte, olyan vékonyra, mint a papíros. Az oszmán

nem tudta levenni a szemét az ügyes ujjakról és a leheletvékony tésztáról, melyre az asszony egy másik abroszt terített. Figyelte a gyorsan mozgó kanalat, mellyel a molnárné a férjével kóstoltatta a tölteléket.

A kontyos már, már a feleség kezéből akarta kiragadni a fakanalat, mellyel az asszony élete párját kínálgatta, de az asszony a siker felett érzett örömeiben maga nyújtotta az adószedő felé.

-Nem ízleled meg? A te szakácsod ilyet soha süt neked, - mosolygott.

A török megkóstolta a felé nyújtott kanálban levő finomságot, de néma maradt, mint a csuka. Az akcsékről*, mellyel a molnár tartozott, egy szó sem esett.

A molnárné ezalatt kivette a sütőből az első megsült kalácsot, a serpenyőben egy darabka sárgás színű vajot megolvasztott.

Fogta a kenéshez használt lúdtollat és a másik, kinyújtott tésztát kezdte megkenni vele.

A kalácstésztára rárakta a tölteléket, majd a saját méhésetükből származó mézből öntött rá, utána pedig a tésztát kezdte eligazítani. Ügyesen betette a vajjal kikent és liszttel megszórt tepsibe. Az első, már megsült kalács, mely a malomkőhöz hasonlatos méretű volt, közben hűlt. A török hol a molnárnéra, hol a kalácsra pillantgatott.

-Ezt még ma elviszem a menyasszony házába, - közölte az adószedővel.
-Csak nem az egészet? - szólalt meg a muszlim.
-Az egészet. Csak nem gondolod, hogy a felét?

A török ideges lett:

-Ha nekem adod a kalácsot és magammal vihetem Fülekre, elengedem az adódat, - mondta a molnárnak.

A férfi, lelkének mélyén megörült. Asszonyára nézett, rákacsintott és aztán egyetértőleg bólintott.

-No, de az esküvőre mit adunk? - kérdezte a molnár felesége.

-Estig még egy kalácsot megsütsz. Nekem, mint adósnak ilyen alkalom ritkán kínálkozik, - válaszolta élete párja.

A török valósággal elinalt a malomból, az édes kaláccsal a kezében, jó, hogy a lábát nem törte nagy

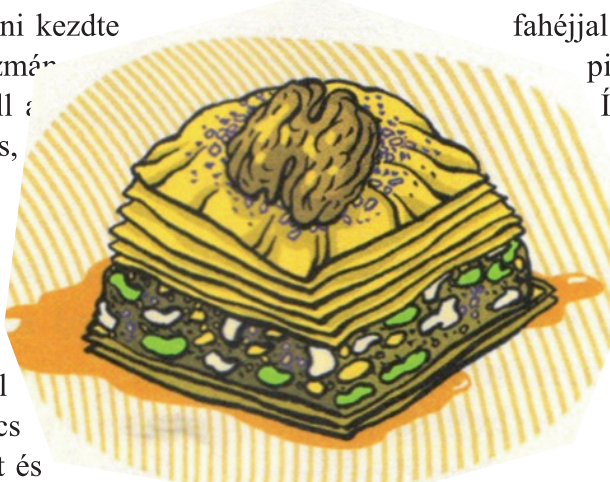
igyekezetében. Fülekre érkezvén rögvést a szakácsot kereste, aki mindenkinek szelt a finomságból és még Hamzát, az alajbéget is megkínálta.

-Hozzátok ide a molnárnét, azt a gyaur nőt. Hadd tanítsa meg a mi szerencsétlen szakácsainkat ezt a finomságot elkészíteni! - adta ki Hamza a parancsot.

Másnap már hozták is megrettent molnárnét a Füleki várba. A feleség ott elkészítette a tésztát a kalácshoz. Félt, nehogy valami ne sikeredjen és

attól is tartott, elégedettek lesznek-e a török hódítók. Megsütötte és tanítani kezdte a sütemény fortélyát az oszmán szakácsoknak, azt miként kell a tésztát kinyújtani és azt is, miként készül ez a finomság. Le is teremtette amazokat, hiszen a tészta elszakadt, a tölteléből is kevesebbet tettek bele, ráadásul oda is égtek a végén. Végül megtanulták a kalács készítésének minden fortélyát és saját nyelvükön baklavának nevezték el.

A későbbiekben mazsolát is raktak a töltelékbe, fahéjjal ízesítették és dió helyett pisztáciát kezdtek használni. Így jutott el a molnárkalács a szultán asztalára is. Kevesen tudják, hogy a nógrádi molnárnének köszönhetően.

* akcse. török aprópénz, ezüstből verték

Fordította: Papanek László
Illusztráció: Mioslav Regitko

Jánosík

Mint már írtam róla, Zakopánében minden Jánosíkról van elnevezve! Út, tér, szálloda, iskola, étterem, mozi, stb. Így volt ez már ötven éve is, amikor először láttam meg bátyámmal a „világ legkisebb alapterületű magas hegységét.” A Tátrát. Nemzeti legendájával, aki ha lengyel lett volna Jánovszky lett volna, mert az a lengyel családnév végződés, az - ik viszont a szlovák. Ahogy a magyar az - i, pld. Losonc - i. Egyszóval az - ik családnév végződés nem lengyel és nem magyar, hanem szlovák. Fent említett egyetlen testvérem szintén fél évszázada igazi borívó. Így harminc éve a Jánosík kocsmába is betértünk, de akkor még a névadóját emiatt lengyelnek hittük. Ducz Lászlóra viszont képtelenség volt haragudni Mivel egész életében, németajkú létre fanatikus magyar volt. Fittyet hányva a tényekre, a valóságra. „Iszonyú” komoly ember volt, ezért lehetett rajta mindig röhögni.

Egyik alföldi barátomnak úgy adta elő magát, mint a szentendrei polgármester. Valójában, csak a sofőrje volt.

Feleségét, folyamatosan a világ legszebb asszonyának nevezte, de azért minden más nő után is epekedett.

Amikor elkezdtek az építkezést a temető melletti út túlsó oldalán, az építmény sokak szerint krematóriumnak tűnt, keskeny magas kémény formájával. A befejezés után viszont mindenki ledöbbsent, mit keres a turul az égetőmű tetején. Fent említett út halála után rögtön ő róla lett elnevezve Ducz László útnak. Ő volt ugyanis aki a

világon először jött rá, hogy ezen a ponton lépett először Árpád vezér a Dunántúl területére.

Ennyi erővel Attila sírhelyét is megmutathatta volna. Az arany és ezüst koporsóra való tekintettel. Az emlékmű harminc méterrel van, a Duna vízszintje fölött.

Már csak azért sem léphetett itt partra Árpád.

Ráadásul, ezt Béctől Mohácsig bárhol megtehetette. Ducz László viszont „be is bizonyította” az állítását. Kiásott egy ismeretlen korú tehén koponyát a mesélő - hegy alatt, márpedig azt mindenki tudja a honfoglaló magyarokról, hogy ismerték a szarvasmarhát.

Ha Jánosík Sík János lett volna, akkor Michelangelló Angyal Mihály, Jule Verne – Verne Gyula,

Schwarzenegger - Svájci Néger, Elisabeth Taylor pedig Szabó Bözsike. Laci barátunk unokaöccsével megalakította, a Kőhegyi Pár - Ducz vadásztársaságot. Utána rövidesen elhunyt. Időváltozáskor iszonyatosan fájt a szíve. Márpedig az idő mindig változik. A barátai ilyenkor mindig azzal vigasztalták, hogy az orvosok elfelejtették az új szívbillentyűit lesorjázni. Ilyen barátok mellett minek az ellenség. Laci bátyánkon rengeteget lehetett röhögni. Pedig ő halálosan komolyan gondolta a kinyilatkoztatásait. Legyünk őszinték, ő az egyetlen közülünk, akiről utca lett elnevezve. Nekünk erre matematikai esélyünk sincs.

Tisztelettel, Losonci Miklós

Szent József

Március 19-e Szent Józsefnek, az egyetemes egyház védőszentjének főünnepé. A keresztény házasságok és családok, munkások, kézművesek, ácsok, favágók, asztalosok, üldözöttek és a jó halál védőszentjére emlékezünk. Szent József

valószínűleg Kr. e. 30 előtt született. Erekllyei nem maradtak meg, sírja feltételezhetően a názareti Angyali üdvözlés-bazilika alatti barlangban volt, vagy a jeruzsálemi Jozafát-völgyben. Józsefről hosszabban csak a két gyermekégtörténet szól Máté és Lukács evangéliumában. Eszerint József Názáretben lakott, de „Dávid házából és nemzetségéből származott” (Lk 2,4). Ez a kifejezés valószínűleg azt jelenti, hogy a Dávidi család jelentősebb ágához tartozott. Jegyességre lépett a fiatal, Dávidi származású Máriával. Még mielőtt házasságot kötöttek volna, Máriát áldott

állapotban találta. Megrendült, de egy álomban felszólítást kapott, hogy vegye feleségül Máriát, és vállalja a születendő gyermeket. Néhányan ezt a szentírási részt második angyali üdvözlésnek tartják. Azzal a különbséggel, hogy míg Mária esetében nappal történt a jelenés, József esetében az isteni tervekről szóló megnyilatkozás éjjel zajlott, álmában. Élete másik két legfontosabb döntését József szintén éjszaka hozta meg. Úgy tűnik azonban, hogy nem pusztán a napszakról van szó. Az éjszaka jelentése abban az időben egyet

jelentett a gonosz erők tevékenységével és a kísértések rendkívüli aktivitásával. Az éjszaka tehát József kétségekkel teli lelkiállapotára is utal. Lemondani saját álmairól és a legtisztább asszonnyal együtt élni teljes önmegtartóztatásban

nem lehetett könnyű döntés Józsefnek. Amikor azonban elfogadta Isten akaratát, végig kitartott küldetése mellett, otthont adott Jézusnak, és gondoskodott Máriáról.

Mindkét gyermekégtörténet úgy mutatja be Józsefet, mint aki az apa helyén áll Jézus életében. Lukács többször nevezi őt Jézus atyjának. Atyai szerepe abban nyilvánult meg, hogy a Jézus nevet ő adta a gyermeknek. József kapcsolata Jézussal egyedülálló volt. József nem édesapja Jézusnak, hiszen Jézus emberségét Isten csodával szólította létbe. Isten az, aki József fiává tette Jézust, amikor

Mária méhében fogant, abban a Máriában, akire egyedül Józsefnek volt joga az eljegyzés címén. Az angyal álomban világosította föl arról, hogy Jézus apja lesz, és neki kell majd nevet adnia Mária fiának. József helyzetét Jézussal szemben Isten határozta meg. József és Jézus kapcsolata egyedül Istentől származott. A nyugati Egyház legtöbb naptárának tanúsága szerint a 10. század óta március 19-én ünnepelték Szent Józsefet. Róma ezen a napon vette át, és először 1479-ben, majd 1621-ben vették föl az általános naptárba.

Impresszum:

A szerkesztőség címe: 2009 Pilisszentlászló, Petőfi S. u. 55.

Felelős szerkesztő - kiadó: Franyó Rudolf

E-mail: franyorudolf@citromail.hu | Tel.: 06 20 947-9243, 06 26 338-093

Nyomtatás: technovaszentendre@gmail.com • 06 26 309 766

Megjelenik havonta • Iktatószám: CE/15092-2/2015